

AFFALDSPLAN 2019-2030

TILLÆG TIL AFFALDSPLAN 2019-2030

Indhold

Forord	3
Indledning	4
Oversigt over indsatsområder	5 - 6
Indsatsområde 1	7
Indsatsområde 2	8
Indsatsområde 3	9
Indsatsområde 4	10
Fællesaktiviteter	11
Indsatsområde 5	12
Indsatsområde 6	13
Indsatsområde 7	14
Indsatsområde 8	15

Forord

Vores forbrug sætter vores miljø under pres, hvilket stiller store krav til os alle. Vi skal hver især gøre en indsats for at begrænse belastningen af vores forbrug. Alle bidrag tæller i det store regnskab, og deri indgår vores affald.

Vores indsats på affaldsområdet i Ishøj skal bidrage til at realisere de overordnede målsætninger fra EU om 55% reel genanvendelse af husholdningsaffaldet i 2025, 60 % i 2030 og 65 % i 2035. Den reelle genanvendelse er den andel af vores husholdningsaffald, som vi udsorterer til genanvendelse, og som reelt kan bruges til nye råvarer.

I vores kommune var genanvendelse af husholdningsaffaldet i 2023 desværre kun på 39 %, hvilket er lavere end sammenlignelige kommuner. Som byråd har vi besluttet en ambitiøs vision "Fælles om Mulighedernes Ishøj 2035", som bl.a. har et mål om at skabe en robust og bæredygtig kommune. Et første skridt er at øge vores genanvendelse, så vi kommer på niveau med de kommuner, vi normalt sammenligner os med.

Vi skal derfor yde en særlig indsats i de kommende år for at øge genanvendelsen i vores kommune. Som kommune er det ikke noget, som vi kan klare alene. Det starter med vores alles indsats derhjemme med at sortere vores affald. Som kommune vil vi bl.a. støtte op med kommunikation og vejledning om de gode affaldsløsninger, men vi kan ikke nå i mål uden din indsats.

Så husk at din indsats derhjemme i køkkenet, og hvor ellers du sortere dit affald, betyder noget og er med til at skåne vores miljø for belastningen af vores forbrug.

God læselyst.

Merete Amdisen
Borgmester

Indledning

Ishøj Kommunes affaldsplan løber fra 2019-2030.

Affaldsplanen indeholder både en overordnet plan for hele perioden og en detaljeret plan for de første 6 år af planperioden, som udløb ved årsskiftet. Det er et lovkrav, at planen genbesøges hvert 6. år.

Affaldsområdet er under store forandringer, og fra statsligt hold er der bebudet en ny national plan for forebyggelse og håndtering af affald inden 2026, som skal danne retning for de kommunale affaldsplaner.

På den baggrund har byrådet besluttet at forlænge den eksisterende affaldsplan til og med 2026, dog med supplerende aktiviteter.

Vision og temaer fra affaldsplan 2019-2030 videreføres.

Affaldsplanens temaer er:

1. Mere og bedre genanvendelse
2. Smartere affaldsløsninger
3. Sammen om affald
4. Skadelige stoffer ud af affaldet

I det følgende beskrives de indsatser, som det er besluttet at igangsætte i 2025-26.

Oversigt over indsatsområder

	Indsatsområde	2025	2026
1	SORTERING I FÆLLES BEBYGGELSER		
	Vi vil forbedre sortering af affald hos borgere i fælles bebyggelser via kortlægning og efterfølgende en målrettet indsats. Vi vil identificere bebyggelser med et forbedringspotentiale og bidrage til, at de får forbedret deres affaldsløsninger.	•	•
2	STORSKRALD		
	Vi vil med udgangspunkt i den gennemførte analyse af storskraldet fra 2024 identificere, hvordan storskraldet skal indsamles for at forbedre genanvendelsen. Dertil vil vi kommunikere om ordningen til borgere, så ordningen bliver nemmere at forstå og bruge.	•	•
3	FORMIDLINGS- OG NUDGINGSAKTIVITETER		
	Vi vil gennem kommunikation skabe adfærdsændringer. Vi vil kommunikere på flere måder fx nudging og være synlig om bl.a. vigtigheden af at bevare vores ressourcer gennem affaldssortering, affaldets vej samt de økonomiske omkostninger ved ikke at sortere mv. Endvidere vil vi undersøge muligheden for at øge den non-verbale kommunikation bl.a. via flere piktogrammer eller kommunikation på flere sprog for at sikre, at alle borgere forstår kravene til sortering.	•	

Oversigt over indsatsområder

4	FORMIDLING OG SORTERING MED FOKUS PÅ BØRN OG UNGE		
	Vi vil besøge skoler og institutioner og evt. gennemføre pilotprojekter, som kan understøtte og motivere deres affaldssortering. Indsatsen om formidling til børn og unge fortsætter i samarbejde mellem Vestforbrændings formidlingscenter, kommunens forvaltning og skolerne.	•	•
5	FÆLLES AKTIVITET: AFFALDSFOREBYGGELSE		
	Vi vil gennemføre forsøg med direkte genbrug, fx gennem en fælles ordning for afsætning af småt og stort indbo, genbrugs-sluse på genbrugsstationerne, byttelere mm.	•	
6	FÆLLES AKTIVITET: POTENTIALER I DE 10 FRAKTIONER		
	Vi vil analysere vores data for at finde forbedringspotentialer. Vi vil undersøge, hvordan vi kan udnytte disse potentialer.	•	
7	FÆLLES AKTIVITET: FREMME GOD GENANVENDELSE		
	Vi vil undersøge og kortlægge affaldsstrømmen for at identificere indsatser, der vil højne kvaliteten af affaldet		•
8	FÆLLES AKTIVITET: KOMMUNIKATION 2.0		
	Vi vil udvikle kommunikationsmaterialer, som kan nå bredt ud og som kan motivere borgerne til at affaldssortere.		•

Indsatsområde 1

SORTERING I FÆLLES BEBYGGELSER

Mål

Målet er at øge den indsamlede mængde af genanvendeligt affald og nedbringe mængden af affald til forbrænding. Det overordnede mål er at øge genanvendelsen fra 39 % i 2023 til 45-50 %, som er niveauet for de kommuner, som vi normalt sammenligner os med.

Hvorfor?

Erfaringer viser, at borgere i fælles bebyggelser sorterer mindre sammenlignet med borgere i haveboliger. Det er der flere årsager til. Små køkkener, for lang afstand til affaldsøen, dårlig skiltning, oplevelsen af rod og andres fejlsortering omkring og i affaldsbeholderne.

Erfaringer viser fx at kort afstand til affaldsøen, at alle affaldsfraktioner er samlet på affaldsøen, god skiltning, renholdelse, nok plads i beholderne har stor betydning og kan skabe forbedringer af borgernes sortering.

Sagt med andre ord, vi skal gøre det lige så nemt at sortere, som ikke at sortere affald.

Aktivitet

Vi vil forbedre sortering af affald hos borgere i fælles bebyggelser.

Vi vil identificere bebyggelser med et forbedringspotential og bidrage til, at de får forbedret deres affaldsløsninger.

Hvornår?

2025

Indsatsområde 2

UDVIKLING AF STORSKRALDSORDNINGEN

Mål

Vi vil øge genanvendelsen og nedbringe mængden af affald til forbrænding i storskraldsordningen.

Hvorfor?

I 2024 er derudarbejdet en analyse af det indsamlede storskrald fra Ishøj Kommune. Analysen viste et potentiale for en højere genanvendelse i ordningen. Det potentiale vil vi udnytte ved at forbedre ordningen.

Vi ved, at mange borgere oplever, at ordningen er svær at bruge. Derfor vil vi også gøre en indsats for, at ordningen bliver nemmere at forstå og dermed nemmere at bruge korrekt.

Aktivitet

Vi vil med udgangspunkt i den gennemførte analyse af storskraldet fra 2024 identificere, hvordan storskraldet skal indsamles for at forbedre genanvendelsen.

Dertil vil vi kommunikere om ordningen til borgere, så ordningen bliver nemmere at forstå og bruge.

Hvornår?

2025

Indsatsområde 3

FORMIDLINGS- OG NUDGINGAKTIVITETER

Mål

Vi vil motivere og skabe adfærdsændring for de borgere, som tvivler på at affaldssortering nytter.

Fx vil vi myter såsom ”affaldssortering nytter ikke noget” og ”det hele bliver alligevel blandet sammen” til livs.

Hvorfor?

Rigtig mange borgere sorterer deres affald, men det kræver en ekstra indsats at få flere med. Hertil er kommunikation et stærkt redskab. Vi skal derfor blive ved med at formidle budskaber og information, som motiverer og ændrer adfærd, så flere sorterer mere affald.

Aktivitet

Vi vil gennem kommunikation skabe adfærdsændringer. Vi vil kommunikere på flere måder fx nudging og være synlig om bl.a. vigtigheden af at bevare vores ressourcer gennem affaldssortering, affaldets vej samt de økonomiske omkostninger ved ikke at sortere mv. Endvidere vil vi undersøge muligheden for at øge den non-verbale kommunikation bl.a. via flere piktogrammer eller kommunikation på flere sprog for at sikre, at alle borgere forstår kravene til sortering.

Hvornår?

2025-2026

Indsatsområde 4

FORMIDLING OG SORTERING MED FOKUS PÅ BØRN OG UNGE

Mål

Vi vil sikre, at sortering af affald er en naturlig del af børn og unges hverdag både i skoler, institutioner og derhjemme.

Vi vil gøre en særlig indsats for sortering og viden om affald blandt børn og unge.

Hvorfor?

Gode vaner starter allerede i de tidlige år. Derfor vil vi fortsætte indsatsen overfor børn og unge.

Der er allerede affaldssortering på kommunens skoler og i institutionerne. Erfaringer har dog vist, at det ind imellem er gavnligt at følge op med et ”servicetjek”. Er der nok beholdere? Mangler der piktogrammer eller anden information? Hvordan er ansvarsfordelingen mellem rengøringen, teknisk service og eleverne?

Aktivitet

Vi vil besøge skoler og institutioner og evt. gennemføre pilotprojekter, som kan understøtte og motivere deres affaldssortering.

Indsatsen om formidling til børn og unge fortsætter i samarbejde mellem Vestforbrændings formidlingscenter, kommunens forvaltning og skolerne.

Hvornår?

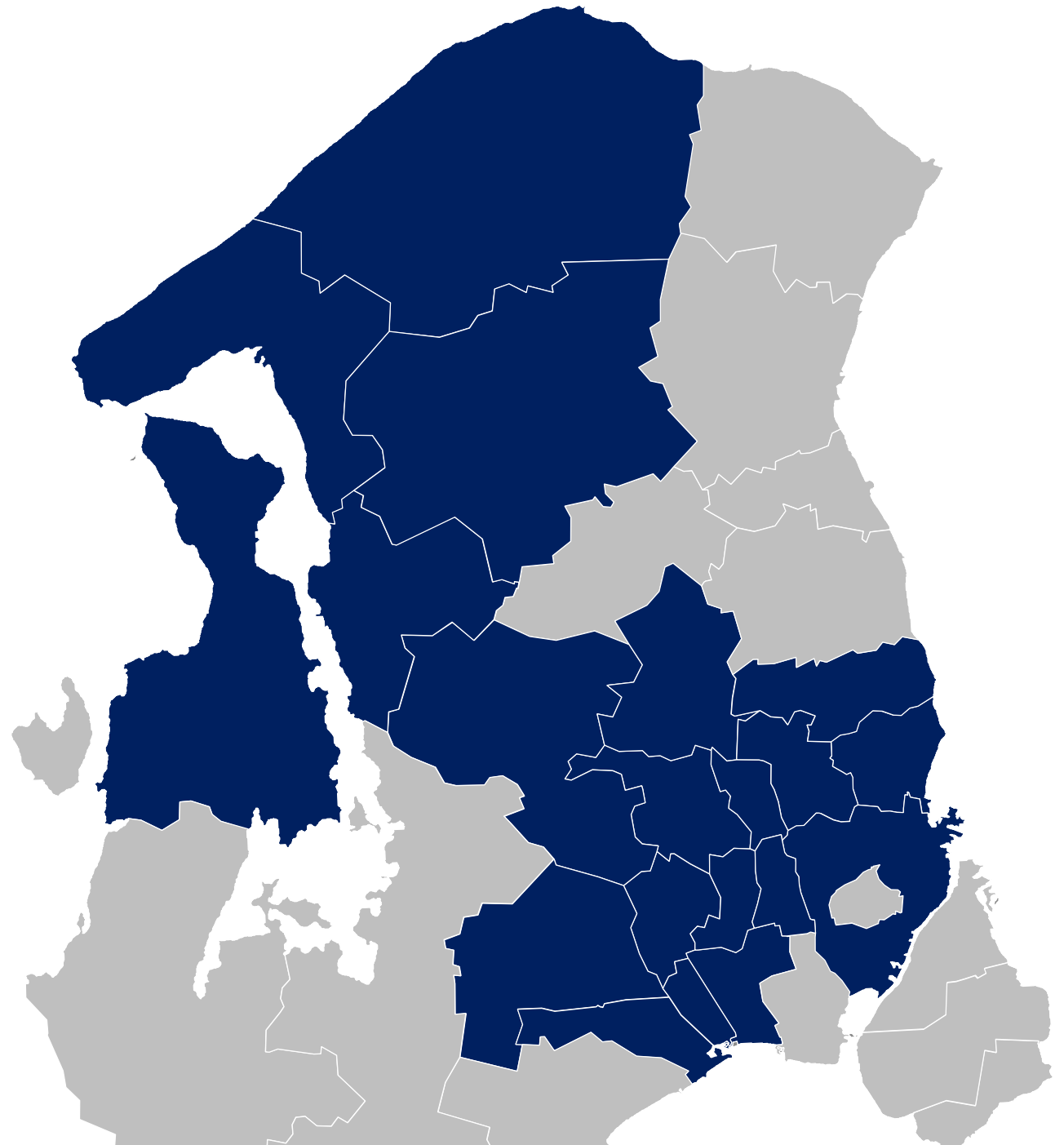
2025-2026

Fællesaktivitet

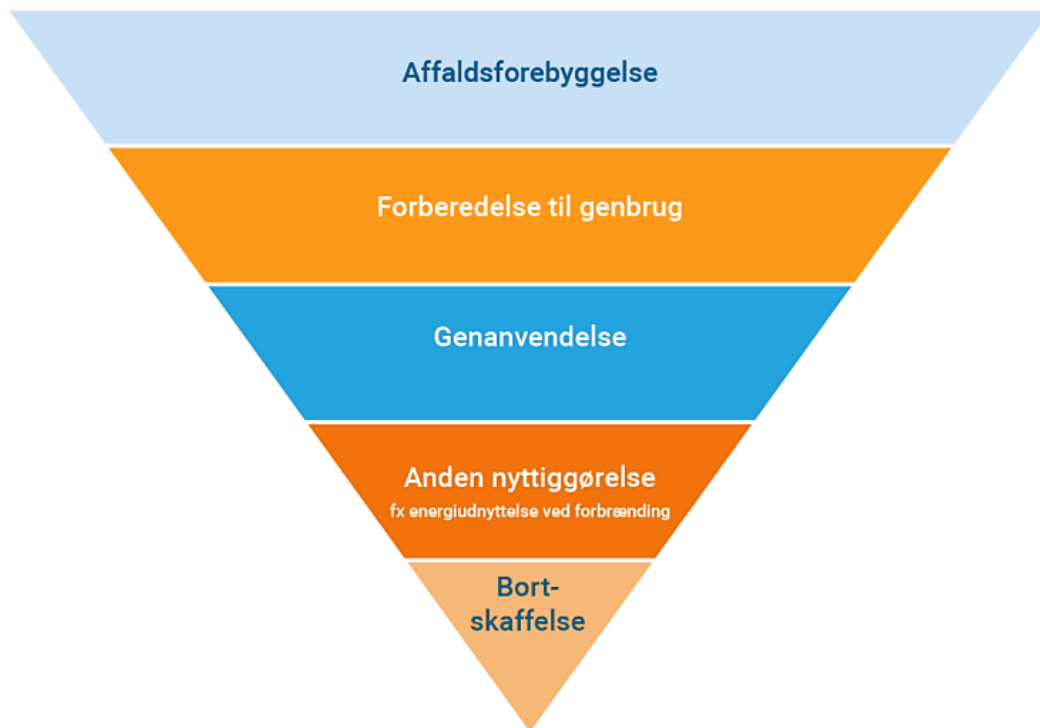
Udover indsatserne 1-4, som er specifikke for Ishøj, gennemføres to fællesaktiviteter årligt med Vestforbrænding og de øvrige ejerkommuner.

Fællesaktiviteterne aftales på et temamøde med kommunernes affaldsplanlæggere.

Fællesaktiviteterne for 2025 og 2026 er beskrevet i det efterfølgende.

Indsatsområde 5

Figur: Affaldspyramiden

FÆLLESAKTIVITET: AFFALDSFOREBYGGELSE

Mål

Vi vil have større fokus på affaldsforebyggelse, som er det øverste hierarki i affaldspyramiden.

Hvorfor?

EU's affaldsdirektiv opfordrer EU-landene til at sætte mål for affaldsforebyggelse. Ved affaldsforebyggelse forstås en indsats, der har til formål at minimere mængden af affald og dets miljøpåvirkning ved at reducere dets oprindelse og dens indhold af farlige stoffer, samt ved at forlænge levetiden på produkter.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Det største resultat opnås ved at undgå at affald opstår; affaldsforebyggelse. Når affaldet er opstået, så er det i mange tilfælde en værdifuld ressource. Ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan klargøres til genbrug, eller om det kan genanvendes. Kun hvis det ikke kan lade sig gøre, går man videre til anden nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Aktivitet

Vi vil gennemføre forsøg med direkte genbrug, fx gennem en fælles ordning for afsætning af småt og stort indbo, genbrugssluse på genbrugsstationerne, byttelereoler mm.

Hvornår?

2025

Indsatsområde 6

FÆLLESAKTIVITET: POTENTIALER I DE 10 FRAKTIONER

Mål

Vi vil finde ud af, hvor de største potentialer, for forbedring af sorteringen i husholdningsaffaldet, ligger.

Hvorfor?

Alle 10 husstands-nære affaldsfraktioner er implementeret i de fleste kommuner. Der er derfor behov for at kigge på data på tværs af kommuner og fraktioner for de indsamlede mængder.

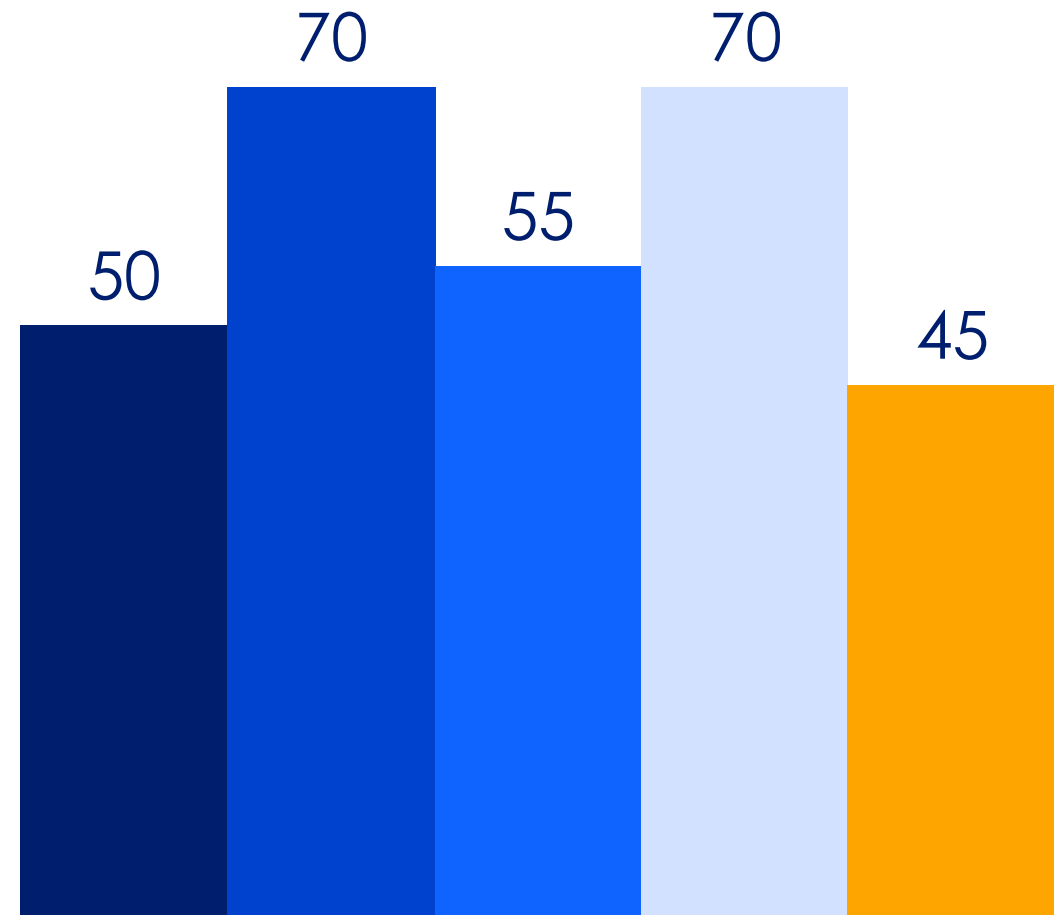
I hvilke fraktioner og hos hvem (fx en-familieboliger, etageboliger, sommerhuse, skoler, plejehjem) ligger de største forbedringspotentialer til at øge andelen af affaldet, der bliver sorteret?

Aktivitet

Vi vil analysere vores data for at finde forbedringspotentialer. Vi vil undersøge, hvordan vi kan få udnyttet disse potentialer.

Hvornår?

2025

Indsatsområde 7

FÆLLESAKTIVITET: FREMME GOD GENANVENDELSE

Mål

Vi vil arbejde for at højne kvaliteten i det genanvendelige affald.

Hvorfor?

Kvaliteten af det genanvendelige affald opdeles i fire kvaliteter. I den laveste kvalitet kan affaldet kun genanvendes til produkter, der har ringe mulighed for yderligere genanvendelse (down-cycling). Genanvendeligt affald af en højere kvalitet kan i højere grad anvendes til produkter, som efter endt brug kan genanvendes.

Derfor vil vi undersøge, hvordan vi opnår en højere kvalitet af det indsamlede genvendelige affald.

Aktivitet

Vi vil undersøge og kortlægge affaldsstrømmen for at identificere indsats, der vil højne kvaliteten af affaldet.

Hvornår?

2026

Indsatsområde 8

FÆLLESAKTIVITET: AFFALDSFOREBYGGELSE

Mål

Vi vil ”re-tænke” og udvikle måden vi - bredt set - kommunikerer på for at fastholde de gode sorteringsvaner.

Hvorfor?

Begreber som ”CO2-aftryk”, ”klimaregnskab” etc. bliver mere og mere udbredte og øger bevidstheden – også i private husholdninger. Det er derfor relevant at finde en måde at kommunikere resultater – fx fra rapport om klimaaftryk ved genanvendelse.

Aktivitet

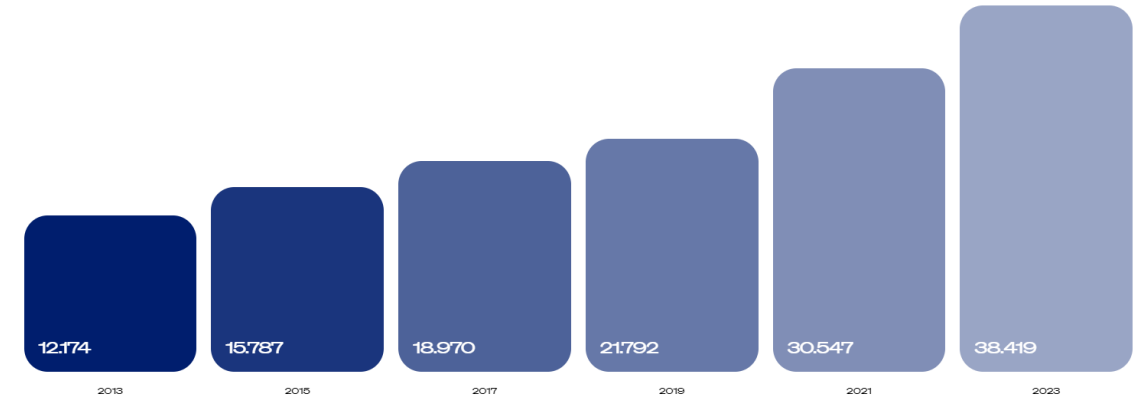
Vi vil udvikle kommunikationsmaterialer, som kan nå bredt ud og som kan motivere borgerne til at affaldssortere.

Hvornår?

2025

Indsamling af madaffald

Flere og flere borgere har fået mulighed for at sortere deres madaffald - og gør det. Se hvor mange tons, vi har indsamlet fra vores kommuner i årenes løb.

Fra madaffald til biogas

Madaffald bliver kørt til en virksomhed, der sorterer poser og fejlsorteringer fra, og finder madaffaldet til en pulp.

Pulpen fragtes på tankbiler til et biogasanlæg, hvor den bliver blandet med gylle i store tanke, og bakterier omdanner det til biogas.

Biogassen kan afsættes på naturgasnettet og den afgassede biomasse bliver til et gødningsprodukt, der kan erstatte kunstgødning.

